

KAREL JAROMÍR ERBEN

KYTICE

PROČ SI PŘEČÍST KYTICI?

Erben během dvaceti let vytvořil přehlídku strašidelných rýmujících se balad, které se ve školních lavicích recitují dodnes. „U lavice dítě stálo, z plna hrdla _____“. Pokud zvládnete verš doplnit, gratuluji, jste fanoušek Kytice. Pokud ne, napravte to! Sběr lidových mýtů, pohádek a básní, kterému se Erben velkou část života věnoval, měl posloužit českému národu, politicky přivázanému k Rakousku-Uhersku. Tyto básně jsou významným dílem národního obrození. Vycházejí totiž z českých mýtů, což má pozvednout českou národní hrdost.

CO MUSÍTE VĚDĚT

Literární druh: lyrika i epika

Literární forma: poezie

Literární žánr: balada

Literární směr/období: romantismus, vydáno 1853

Časoprostor díla: 19. století, český venkov

Forma vyprávění: neosobní lyrický subjekt

Jazyk: spisovná čeština

Literární prostředky: gnomický verš, zvukomalba, přirovnání, metafory, epiteton, personifikace

Kompozice díla: zrcadlová kompozice 13 balad

Vliv díla: Dočkalo se mnoha různých zpracování – v 70. letech 20. století zdramatizováno J. Suchým v Semaforu a roku 2000 vznikl film (F. A. Brabec). Erben se stal zakladatelem české moderní balady. Navazovali na něj Neruda či Bezruč.

ZAJÍMAVOSTI, KTERÉ UDĚLAJÍ DOJEM

- Měl dvojče, které zemřelo dva měsíce po narození, podobně jako jeho ostatní sourozenci. Z devíti dětí se dožily dospělosti pouze dvě.
- V dětství koktal a byl často nemocný.
- Byl spolužákem Karla Hynka Máchy.
- Jeho první a největší životní láskou byla Betyнка Mečřřová, se kterou se po sedmi letech vztahu oženil.
- Nechal se slyšet, že Betyнка sice „není žádná krása, jmění její po otci nevelké, avšak jest srdce dobrého.“
- Měli spolu čtyři děti, tři dcery a jednoho syna.
- Vedle notoricky známých balad z Kytice napsal i další rýmující se horory, například Smolný var či Zazděnou.
- Celý život se držel v ústraní, aby ochránil sebe i rodinu, proto se jako jeden z mála neúčastnil revolučních bojů v roce 1848.
- Po smrti manželky se oženil podruhé s Žofií Mastnou, která byla o 24 let mladší.

JAKÁ JE TVOJE
OBLÍBENÁ CITACE
Z KYTICE?

